

מים מרים

בקרו אותנו
באתר הגלריה החדש
bl-gallery.co.il

מים מרים

גלריה עירונית לאמנות, בית גורדון-לונדון, ראשון-לציון

מנכ"ל החברה העירונית לתרבות, נופש וספורט אלי פולק
מנהלת אגף אמנות, כותרים ומורשת רות מקבי
מנהלת תחום אמנות ואוצרת הגלריה אפי גן
אוצרת משנה עדי אנגיל

תערוכת קיץ 2020 ; יולי - אוקטובר
אוצרת התערוכה רעיה קידר

קטלוג:

עיצוב: סטודיו עידית ענת iditanat.com
הפקה: דפוס חבצלת

כריכה קדמית: שרון פזנר באר חול | כריכה אחורית: אלינור רותם מכלי מי תוצר

כל המידות נתונות בס"מ גובה/רוחב/עומק
כל הזכויות שמורות לגלריה העירונית לאמנות, ראשון-לציון ולאמנים

אחד העם 8, ראשון לציון, טלפון: 03-7572821, bl-gallery.co.il

ממצוקה לתקווה

מים ; המשאב החשוב ביותר לקיום חיים על כדור הארץ. תושבים רבים בעולם אינם יודעים מהם מים נקיים ולא מעט אנשים פותחים ברז ויוצאים ממנו היובש והצמא. בעיית מחסור במים היא נחלת כל העולם. ישראל, ארץ פורצת דרך המציעה לאזרחיה ולתושבי העולם כולו פתרונות טכנולוגיים מתקדמים לניצול יעיל של מקורות המים ההולכים ומדלדלים. נקודה של אור, תקווה ואופטימיות.

בתערוכה חמש קבוצות של עבודות

1 | אמני ראשית הציור הארצישראלי התרשמו מהקוצים שצמחו על הקרקע הצחיחה ומהקיץ חסר הרחמים, שהיו כל כך מנוגדים לנופי ארצם הירוקה והרעננה. הם רותקו לנוף הרי יהודה, אותו עשו לנושא יצירתם ובהמשך לנושא המזוהה עם הציור הארצישראלי בשנות השלושים והארבעים של המאה ה-20. התערוכה מתחילה בתחריט שהודפס שלוש פעמים בשלושה גווני מדבר שונים, ולידם באר חול, וסלעים שצולמו בעומק מכתש רמון. בניגוד לרשמים אלה מן המדבר, מוצגים בתערוכה דימויים של הצפות וגשמי זעף הרסניים באזורים חסרי תשתיות.

2 | בארות המים הן הסיכוי היחידי לקיום פיזי במדבר. סביבן התפתחו מימי אברהם אבינו ואילך, נקודות ישוב שקיימו סדר חברתי, רוחני, דתי וגם סדר כלכלי. לימים למד האדם להשתמש במובילי מים שונים כגון תעלות וצינורות, כדי לאפשר חיים במקומות מרוחקים ממקור המים, ובכך להגדיל את שטחי החיים ואת יבולי השדות. מאז עלתה רמת החיים בהתמדה ואילצה את האדם להמשיך ולשכלל את הטכנולוגיה להשגת מים על מנת לקיים חיים על פני כדור הארץ.

3 | מלח הוא מוצר לוואי של תהליך ההתפלה מים התיכון ומוצר תעשייתי מים המלח והוא גם חומר היצירה בו משתמשים שלושה מהאמנים המציגים בתערוכה. לצידם מוצגים עיבודי פוטושופ של תצלומים שנעשו במפעל התפלה השואב את המים מאקוויפר החוף והופך אותם למים שפירים המיועדים לצורכי אדם, חיה וכן להשקיית השדות.

4 | צינורות דם הם צינורות חיים ובלעדי דם הזורם בעורקינו לא יתקיימו חיי אדם וחיי חיה. בטקסים דתיים של עמים קדומים תופסים הדם והמים (ולצידם היין והשמן) מקום חשוב בפולחן הדתי שנערך על המזבח.

5 | הקשר בין מים ופוליטיקה, מיוצג כאן בעבודה אחת בלבד: מיצב "הקו האדום" בו 'מוזמנים' 22 נציגי החברה הערבית במזרח התיכון לדון בבעיית המים המשותפת להם ולנו. מיצב זה נעשה בתקווה שפתרונות לבעיות משותפות יולידו שיתוף פעולה ואולי בבוא היום שלום של אמת.

אילון ערמון ; חזון העצמות היבשות

איתמר בגליקטר ; נתיב הזהב השחור

דליה ברקי ; הקו האדום

דליה זרחיה ; מפגשים אידיאולוגים

חודה גילון ; חוואר לשון

יונת חמיידס ; מים מדוסקסים

ינאי קלנר ; צינורות

ליאור הרשקוביץ ; גבעה 2 (סלעים)

נגה יודקביק-עציוני ; פרחי קיץ

נחמה באר ; שטפון באפריקה 1

סיגלית לנדאו ; March 1st

סתיו יושע ; באר וירח

רוזה בן אריה ; סדק

שחר מרקוס ; נצח דק

שרון פזנר ; באר חול

שרי מנולה שטמפלר ; מרִים

דורית פלדמן ; 'עיני מכתשים'

דורון פישביין ; יחסי א-דם ירח (1)

בוקה גרינפלד ; קומפוזיציה בתזוזה

אלינור רותם ; מכלי מי תוצר

משה וולך ; 31 קוביות

איתמר בגליקטר נתיב הזהב השחור

2015, PVC, 160*270 ס"מ

חמישה מיליון ליטרים של נפט גולמי דלפו בלילה בין 3-4 בדצמבר 2014 ומלאו את הערוצים בשמורת עברונה ב'זהב שחור'. הזיהום השתרע על פני 1,000 דונם ונחשב לאחד האסונות האקולוגיים הקשים שידעה המדינה. לימים השטח הנגוע צולם מהאוויר. תצלומים אלה, הנמצאים באינטרנט, שמשו לי כמקור חזותי לעבודה "נתיב הזהב השחור". שמורת עברונה הייתה בית גידול של בעלי חיים רבים שבשל הדליפה מצאו את מותם. מקור חזותי נוסף הן הכפלות 'רורשך' שממלאות את מקום החיות שנעלמו מהשמורה. העבודה המוצגת בתערוכה היא עבודת חיתוך ביד חופשית בסכינים שונים על לוח פי.וי.סי.

דורון פישביין יחסי א-דם ירח (1)

2019, שמן על נייר, 61*33 ס"מ

תהליך העבודה החל במחשבות אודות סמלים המצויים במרחב הגיאוגרפי המקומי, ומקומם ויחסם עם תהליכי היצירה הסדירים בהם אני מצוי. שזירת סמלים מין הסוג הזה במערכות ציוריות המשקפות מחשבות או כוחות תת הכרתיים ביחס למרחב הגאוגרפי בו אנו חיים, היא מהלך אותו אני נוהג לערוך לא מעט. הדם כנוזל מבוסס מים, כנוזלו של הגוף, כמימיו של הגוף החי פלטיק זכה להתייחסות בסדרת העבודות "יחסי א-דם ירח". ההתייחסות אל הדם כעל מוטיב מסמל ומסמן באזורינו רווי מלחמות ומאבקים היא מובנת. בעבודות אחרות עיסוקי בסביבתנו הים-תיכונית מתייצג כהצעה דמיונית בדבר קיומן של גרסאות שונות של אל הים הרומי נפטון, כאלה המשויכות לכל עיר נמל שלחופי הים התיכון. מדמויות מופשטות אלה נגזרות לכאורה עבורנו ההיררכיות חברתיות ותרבותיות באזורינו.

אילון ערמון חזון העצמות היבשות

2020, טכניקה מעורבת: עצמות ולוחות נירוסטה בחיתוך לייזר, כ-50 ס"מ קוטר

אין מת יותר מעצמות יבשות. זהו חומר המיצג בעיני את האין ומעיד במידה על העבר. בעבודה אני מנסה להעצים ולהדגיש את היובש וע"י כך לתת לו הזדמנות שניה (של התבוננות ומחשבה) למרות שאיני מפיח בו רוח חיים.

דורית פלדמן 'עיני מכתשים'

2011, צילום בהדפסה פיגמנטית על נייר פיין-ארט ארכיוני, 103*114 ס"מ

כמות משקעים מזערית בשנה, וקרקע הנצרב באור וחום השמש, במשך אינספור שנים, הם אלו המזומנות לעין ברחבי מכתש רמון. מתאר נופי וטופוגרפי צחיח, מגוון בייחודיותו מבחינה צורנית וצבעונית. בתצלום מעובד שולבו נופי המכתש ומערת הפעמון מבית לוויה. כהד למבט דרך מנהרת האור אל השמים מבעד ללוע המערה הלבנה, משתקפת ומוטבעת על הקרקע מפה עתיקה. 'מפת הארץ' הינה מפה מקורית של הקרטוגרף לאמי ברנארד – ונציה 1733, שנסרקה והוטמעה בעיבוד ממוחשב כחלק מן הנוף. צורת הפריסה של שרטוט המפה, מדמה מעין ימָה תכולה בלב המכתש. (כמשל לרקונסטרוקציה). הקרטוגרפיה, תחום ידע שעד ראשית המאה – 17 התמקד במחקר נופים כפריים ועירוניים, תוך התייחסות לאירועים היסטוריים מהברית הישנה והחדשה, בא לידי ביטוי במפות בשרטוטים של מבנים מעשי ידי אדם, כנקודות ציון בנוף. כאשר אנשי אירופה בסקרנותם גילו את המדבר, צורת נוף שונה ומרתקת, התמקדה ההתבוננות שלהם על פרטים חדשים כמו גרגרי החול, קוצים, אבנים וצורות גְלִיָה שיצרה הרוח. המפה המשולבת לתוך העבודה "עיני מכתשים" מהווה נקודת התייחסות לשינויי התפיסה האנושית לנוף המדברי הריק והשחון.

חזה גילון חוואר לשון

2020, טכניקה מעורבת: חוואר לשון, מלח ודבק פלסטי על עץ לבדו, 80x60 ס"מ

גבעות חוואר הלשון משתרעות בשיפולי הר מצדה, עשויות סלע גרגירי, פריך ורך שאופייני רק לאזור לשון ים המלח. השיח על 'המים המרים' ועל המחירים אותם אנחנו משלמים על פיתוחים תעשייתיים וטכנולוגיים העלה בי זיכרון רחוק של הביקור הראשון שערכתי באזור ים המלח כנערה. באותם ימים שפע מעיין דויד מים, ודרום ים המלח עדיין לא הפך לבריכות להפקת פוספטים. חזרתי לים המלח בקיץ האחרון. החום, הצחיחות והמרחבים השוממים העלו בי הרהורים קודרים על ההתרחבות הצפויה של המדבריות בעתיד הלא רחוק. במפל נחל דויד נותר רק זרזיף מים. את העבודה הכנתי מחוואר לשון. עבורי הוא דימוי ליובש הצפוי, תזכורת לשינויים ההרסניים הבלתי הפיכים שמתרחשים סביבנו אך גם מעט נוסטלגיה לביקור מהעבר.

ינאי קלנר צינורות

2014, יציקת חמר, צינורות (גדלים משתנים)

אני עוסק בחיקוי המציאות ובהונאת המתבונן. מציב את הצופה אל מול שאלת תפקיד האמנות כמייצגת המציאות, ומציג לפניו את הממשי כדבר שיש להטיל בו ספק. בחרתי בצינורות מים ישנים וחלודים שניתן לראות על קירות בניינים בשכונות, וזאת כדי להפנות את תשומת לבנו אל שולי פרויקט המודרנה. צינורות המים הללו, שהם כלי קיבול פונקציונליים בתכליתם, מומרים והופכים לפסלי קרמיקה מזוגגים. אני מזמין את הצופה להיקסם מהבליה וההתפוררות המדומה של צינורות אלה. בפעולה זו אני מציע לקרוא את ההווה כמיתוס או כאגדה, הנרקמת באמצעות התבוננות בעולם.

צילום: אבי אמסלם

דליה זרחיה מפגשים אידיאולוגים

2019, טכניקה מעורבת: פח, ווידאו וסאונד, קוטר 60 ס"מ גובה 30 ס"מ

מפגש אידיאולוגי. המים אינם יודעים גבול מהו, הם זורמים ומחלחים לכל מקום, לכל פתח אפשרי, פיזי ומטפורי כאחד. המים יכולים לעורר פעולות איבה ומאידך גיסא יכולים לקיים במרחב גיאוגרפי נתון חיים ויתור למען השלום. בתוך מיכל זה ערבבו פועלי הבניין המקומיים את המלט והמים לבנייה, סביב מיכל זה נפגשו אידיאולוגיות שונות ומנוגדות, נפגשו ונפרדו כאחד.

יונת חמיידס מים מדוסקסים

2020, טכניקה מעורבת עם דסקיות בגדלים משתנים, אגן 80+120 ס"מ גובה 10 ס"מ

רעיון "רומנטי-אופטימי" של יצירת מים יש מאין. בתהליך קסום, שיש בו אלמנט של בריאה, המים מתגבשים לדסקיות עמידות לאורך זמן. בבית הגידול צפות דסקיות מים ב'שלבי התפתחות' שונים: בועיות בצלחות פטרי, צורות בקטריאליות, ועוד. הדסקיות מדמות בחלקן מטבעות, כולאות בתוכן את טיפות המים ומרמזים למחיר הגבוה של המחסור בהם.

שחר מרקוס נצח דק

2007, וידיאו 02:04 דקות

בעבודת הווידאו Salt&Ever נראה האמן כשהוא מהלך יחף בחליפה יוקרתית על מי ים המלח. הדימוי מרמז כמובן על הליכתו של ישו על המים, אלא שבמקום מימיה המתוקים של הכנרת, הולך האמן על מים מלוחים היוצרים אשליה של ציפה ומחזקים את הניגוד בין חליפת המצליחנות לסמלי הקיפאון והמוות.

צילום: ורד אדיד

ליאור הרשקוביץ גבעה 2 (סלעים)

2012, מתוך גוף העבודה: Embedded Memory, צילום, הדפס הזרקת דיו, 150*350 ס"מ

הדימוי נוצר במכתש רמון; בקדמתו היווה המכתש חלק ממעמקי ים שתיס. אין כוונה בעבודה זו לתאר מקום על-פי זהותו. חווית הצילום במקום מדברי מהווה עבורי אנטיזה לקצב החיים בעידן הנוכחי. זהו מקום בו הזמן פועם במקצב איטי, בתוך מרחב פתוח נטול קיום ממשי. מתוך רצון ליצור קשר בין המרחבים הגלויים לעין לבין אלו המתקיימים בחוויה הפנימית, מתקבל נוף המשלב אסתטיקה בעלת גוון מיסטי והפשטה צורנית. האזורים הטעונים במיוחד בתצלום אלה הם אזורי הגבול, או אזורי המעבר ממרחב אחד למשנהו. אלה הם האזורים המנותקים מהרצף הטבעי ויוצרים מצב ביניים של חומר ורוח. בהשוואה לסדרה קודמת שיצרתי, 'גאות ושפל', העוסקת, בין השאר, בשאלה האם לים יש זיכרון? ציר הזמן בעבודה זו עומד מלכת וטומן בחובו זיכרון המוטמע בתוך שכבות הסלע. בהדפסת הדימוי לתצלום בממד גדול, אני מנסה לשקף סוגיות של מרחב ונוכחות שקשה להימלט מהם. בכך אני מציע פרשנות מטפורית לדימוי הנע בין עוצמה ושבריריות.

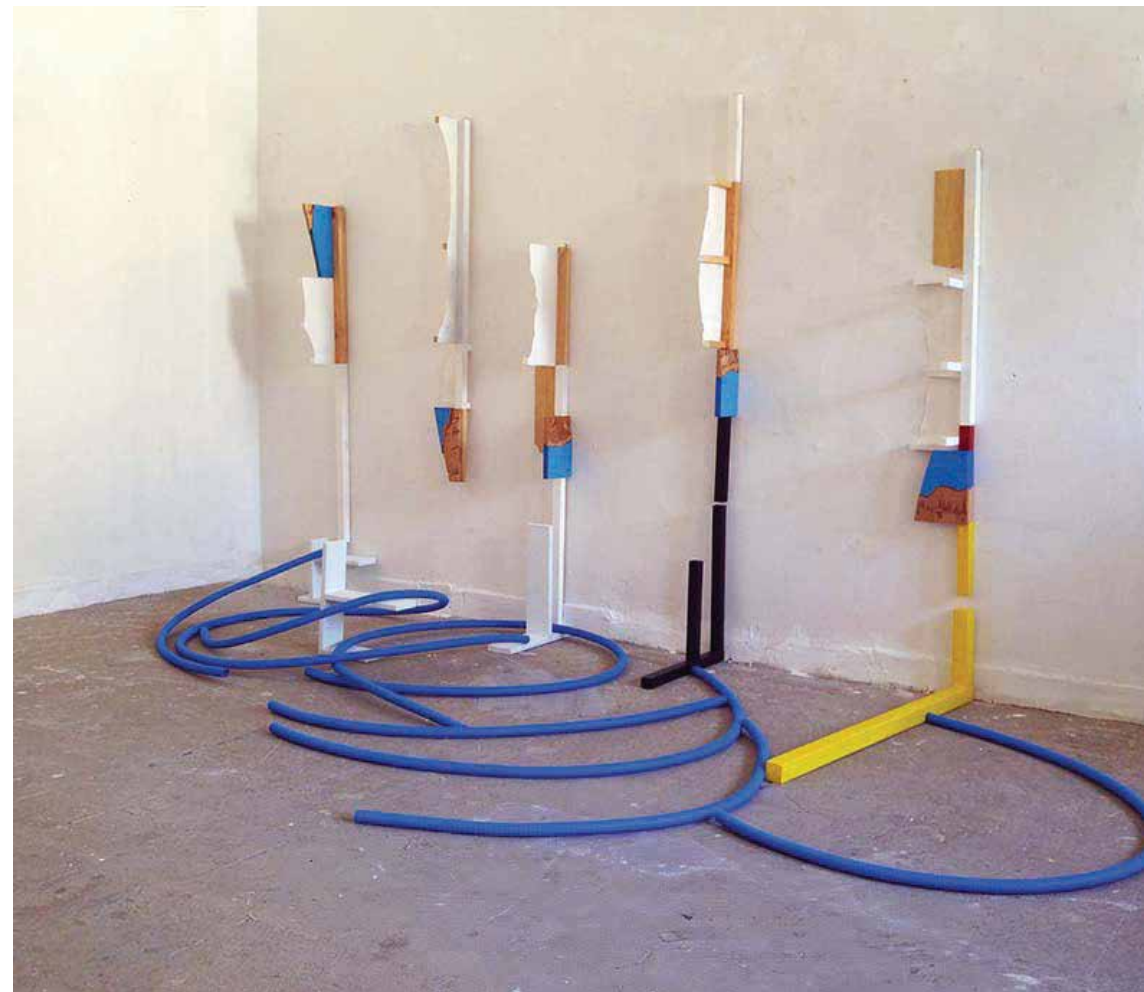

אלינור רותם מכלי מי תוצר

2019, קולאז' של תחרוטים וצילומים מעובדים ממכון ההתפלה של קיבוץ מעגן מיכאל, 50*60 ס"מ

הקולאז'ים – תחרוטים וצילומים מעובדים ממתקן ההתפלה בקיבוץ מעגן מיכאל, נוצרו בעקבות סיור במיתקן התפלה בקיבוץ. המיתקן מטרה ומתפיל מים מלוחים מאקוויפר ירקון-תנינים בחלקו הקרוב לים. המים נשאבים למיתקן ההתפלה, מועברים דרך צינורות למערכת מסנני ממברנות להפרדת מלחים, ולאחר טיפול, נאגרים במכלי 'מי תוצר' ומוסנקים למערכת המים הארצית. במיתקן צילמתי צילומים רבים. התעכבתי על פרטים שנראו לי מעניינים מבחינת מבנה, צורה וצבעוניות. פרקתי את הצילומים המקוריים לחלוטין. הרשיתי לעצמי לגזור, לחתוך ולחלק לחלקים ולעיתים שיניתי גודל, צבע וכיוון. את הצילומים המעובדים חיברתי והרכבתי מחדש כפאזל צבעוני שניבנה מעל לתחרוטים קיימים שלי שיצרתי בנושאים של מים זרזימה ושל יובש וצחיחות.

בוקה גרינפלד קומפוזיציה בתזוזה

2019, מיצב בטכניקה מעורבת: חלקי עץ, בד קנבס, צבעי אקריליק, צינורות פלסטיק ופורמייקה, 200/150 גובה: 40 ס"מ

המיצב בתערוכה הינו המשך ישיר למיצבים קודמים שלי המקימים דיאלוג בין קיר לרצפה, בין צבע וצורה. החלל בו מתקיים השיח נמצא במצב מתמיד בין בניה להרס. 5 אלמנטים אנכיים מעץ בניין המוצבים בגבהים שונים ובמרווחים שונים זה מזה והם נשענים על קיר. אליהם מחוברים משטחי פורמייקה שבורה בצבע כחול, כעין כלי קיבול למים השואפים להכיל בתוכם את המים החסרים. צינורות פלסטיק בצבע כחול שרועים על הרצפה בתנועה מעגלית המזכירה תנועת מים בזרימה. צינורות המנותקים מכל מקור מים ומובילים מים משום מקום לשום מקום. על אחד האלמנטים מופיע קו אדום המסמן את גובה המים במכשיר מדידה בשם נילומטר וכאן ניקרא מימומטר.

נחמה באר שטפון באפריקה 1

2019, תחריט על ניר, 2 ס"מ

במשך חיי גרתי כעשור בארצות שונות באפריקה המערבית (ניגריה, ליבריה וגאנה). בעיית המים בארצות אלו מאד קשה. רב השנה יורד גשם בכל יום. בימים כתיקונם למרבית האנשים אין מים זורמים בבתיהם. מי השתייה נשאבים מנחלים ופלגים מקומיים. מי שיש לו כסף יכול לקנות מים בבקבוקי פלסטיק. למי שיש פחות כסף יסתפק במי שתיה בשקיות פלסטיק קטנות המכילות כוס אחת בלבד. בחודשים יוני עד נובמבר כמויות הגשם גדולות ביותר. הערים והכפרים לא ערוכים לניקוז. האדמה היא חמרה אדומה שהמים חוסמים אותה. הדבר גורם להצפות חוזרות ונשנות, להתמוטטות גשרים, סכרים, בנינים ובקתות בהם גרה רוב האוכלוסייה. חיים שלמים נסחפים במים ומתמוטטים. אנשים שזה גורלם מתקשים שוב ושוב להתאושש. שיטפון ממלא את הנחלים והמאגרים הטבעיים בבוץ וברפש של חיות ובני אדם. מים שאובים מהטבע בלתי ניתנים לשתייה בכלל. סוחרים זריזים מוכרים מים שהם ממלאים מצינורות של מים מסוננים (או לא). המדינה עושה ככל יכולתה לבנות סכרים ומערכות ניקוז שיעמדו בשיטפונות אך כוחם של המים הרסני. האדם חסר אוניס מול איתני הטבע.

צילום: ינאל פרדו

נגה יודקביק עציוני פרחי קיץ

2017-2019, 15 חלקים עשויים נייר וצבע, 25 ס"מ כל חלק

פרחים שהתייבשו, נשרפו מחוסר מים. הפרחים מנייר צבועים בשחור. אני ילידת קיבוץ כפר גלעדי ואוהבת לטייל בארץ. אני מחוברת לנופים ולפרחי ארצנו. בעבודה אני רוצה לכוון את הפוקוס על "העונה החסרה" - החורף, ההולך ומתקצר ולהתחממות כתוצאה משינויי אקלים גלובליים. תרדמת החורף, שעות החשיכה הארוכות, הקור והגשם מחוללים בתוכנו את הבלבול והצמיחה באביב ואת יכולת ההישרדות שלנו בקיץ. חורף קצר ויבש מעצים את המצוקה האקלימית: ההתייבשות והצמא. סדרת הפרחים השחורים מוצבת על קיר לבן. הפרחים נוצרו בארץ חמה עם שמש יוקדת, שורפת ומיבשת. תבליטי קיר "פרחי קיץ" פרחים עשויים בגזרות שונות מניירות שונים שאני מטפלת בהם בצורות שונות: החתמה, נדילות, טקסטורות, גירוד נייר ועוד. הנייר הוא החומר המרכזי בתבליטים אלו, העבודות נדבקות נצבעות ומתייבשות. העבודה מונכרומאטית, כמעין תבליט, פסל צף עשוי שכבות נייר. הניירות באיכויות שונות כך שהאובייקט הנוצר נראה לעיתים עשוי חומר אחר "מתחפש" בדרכו. חלק מהדימויים מופשטים וחלקם קונקרטיים יותר.

סתיו יושע באר וירח

2019, טכניקה מעורבת: חול
נציץ, שמן, אקריליק ובדים
שונים על כותנה, 90*30 ס"מ

מצרים ומסופוטמיה התפתחו בזכות הנילוס, הפרת והחידקל. הם חפרו תעלות השקיה, שלב חשוב בהתפתחות החקלאית, וצעד שיצר צורך בעבודת צוות ומשם ריבוד חברתי והיררכיה. בארץ, אין יותר נהרות אדירים ויש תלות וצורך בגשם. במדבר הצחיח קשה לקוות אפילו לגשם. המים נדירים. קדושתם של מקורות המים עדין נשמרת בעיקר בחברות פחות עירוניות, ניתן למצוא אותה אצל אנשים שחיו בקרבת מקור מים במשך דורות. בסיפורי התורה ניתן לראות את תפקידם של המים והמקומות בהם הם נמצאים: מסיפורי נהרות גן עדן, הבארות הרבות בסיפורי אברהם, יצחק ויעקב המהוות עניין מרכזי בספר בראשית. מוטיב המים ממשיך בסיפורי הנדודים במדבר ומופיע כסמל לנס אלוהי בחציית ים סוף, והוצאת המים מהצור. גם בכניסה לארץ בסיפורי יהושע מופיע מקרה כריתת מי הירדן והצבת 12 המצבות בגלגל: 12 אבנים הנישאות מתוך נהר הירדן.

צילום: אבי אמסלם

רוזה בן אריה סדק

2019, טכניקה מעורבת: דבקים, מלחים ופיגמנטים, 150*60 ס"מ

עבודותיי מורכבות משילוב חומרים ובכלל זה דבקים, מלחים וצבעים. העולם האורגני, בו עסקתי במשך שנים בתחומי הביולוגיה, משפיע על צורת ההסתכלות שלי על הטבע ומהווה מקור להשראה ולמחקר של חומרים והתגובות ביניהם. בכל עבודותיי קיים חיפוש מתמיד אחרי נקודת החיבור בין הטבעי למלאכותי, הבלתי צפוי למאורגן. בתהליך העבודה קיימת אינטראקציה בין החומרים השונים. המלחים סופגים את המים הקיים בדבקים, תהליך הייבוש מייצר סדקים וצורות חדשות ומפתיעות, ללא יד מכוונת, בדומה לתהליכים הקיימים בטבע ובמיוחד בנוף המדברי, היכן שיש האדרה והעצמה של יחסי הגומלין בין הסלעים, האדמה והמים. עבודה זו של נוף ירחי צחיח וקדום עם סדקים רבים, מבטאת גם סדק עמוק ופעור בתוכי בין העולם בו נולדתי וגדלתי באורוגואי לבין עולמי הנוכחי בישראל. סדק זה מלא בזיכרונות וגעגועים ומעליו נבנים קשרים המנסים לגשר בין שני העולמות ואלו לעולם לא יהיו שלמים ומספקים.

דליה ברקי הקו האדום

2020, צילום, הדפסה דיגיטאלית, כוסות זכוכית, מים, טס פרספקס, שרפרף וחול. 5 עבודות. כ"א: 50*50 ס"מ. סך גודל המיצב: 60*120*120 ס"מ

22 כוסות מים, כמספר המדינות במזרח התיכון, מונחות על גבי שולחן עגול הניצב על "שטיח" חול. את המיצב מלווים 5 צילומים של מכסי מערכת הביוב והמים העירונית. על אחד המכסים נכתבה באדום המילה 'מים', אחרים נצבעו בשכבות צבע שנסחקו עם הזמן. במבט-על הם מדמים את מראה פני כדור הארץ, העלולים להשתנות אם נעבור את 'הקו האדום' - קו פרשת המים. מתריעים על הדחיפות בישיבה סביב שולחן עגול ובנקיטת צעדים מקומיים ועולמיים שימלאו את חצי הכוס הריקה במים חיים.

משה וולך 31 קוביות

2013-2016, תיעוד בווידאו של פרויקט 'אמנות אדמה' באמצעות חמש מצלמות סטילס ובמרווחי זמן (time laps) 8.54 דקות

31 קוביות שממדיהן אחידים מוצבות בשורה, הנמתחת אל האופק, במרחק קבוע האחת מהשנייה. מתקבלת שורה של 61 קוביות זהות בגודלן: קוביית חומר - קוביית חלל - קוביית חומר - קוביית חלל וכך הלאה. קוביות החומר עשויות קרח ומוצבות במדבר ביום קיץ חם. תהליך ההפשרה מתועד באמצעות חמש מצלמות סטילס, מן האוויר ומן הקרקע, במרווחי זמן קבועים (Time laps). בתום תהליך ההפשרה מתקבלת שורה של 61 קוביות זהות: קוביית חלל - קוביית חלל - קוביית חלל וכל הלאה. העבודה מתמקדת ביחסי הגומלין בין חומר וחלל בשדה האמנות בכלל, ובפיסול בפרט. הפרויקט מנכיח ניגודים צורניים, חומריים, אקלימיים, פיזיקאליים, מתמטיים וגיאומורפולוגיים. הפרויקט מתייחס להתחממות הגלובלית, הפשרת הקרחונים, שינויי אקלים רדיקליים, ותופעת המדבור.

צילום: שושן מנולה

שרי מנולה שטמפלר מרִים

2020, טכניקה: יציקת גבס בתבניות חד פעמיות/מיכלי מים, 80*60 ס"מ

"אֶבְנֵי שֶׁחֲקוּ מֵיָם..." אמר איוב בכעס, ייאוש ואובדן תקווה. שכן המים, שאמורים היו להיות מקור חיים נפלא, שוטפים את כל עפר הארץ הורסים וגורפים אחריהם שדות, יבולים ומבני מגורים. לא רק המים שוחקים את האבנים, ההפך הוא הנכון: המים 'נותנים חיים' לאבנים היבשות. גשמי ברכה מפריחים את השממה, כהרף עין שוטפים אותה מאבק שרב ומשקים את שדותינו. באופק תמיד מאיימים שיטפונות בוודיות צרים, כמו רוצים ללמד כל יצור בטבע את אומנות האיזון הדק בין מים חיים למים מרים העלולים לערער כל מה שניצב בדרכם.

שרון פזנר באר חול

2020, מיצב: בלוקים וחול, 85*140*140 ס"מ

הרבה לפני שהפכנו למדינת הייטק, מדינת ישראל והציונות לפניו פזלו מערבה, דבר שקיבל ביטוי פיזי וסביבתי באידיאולוגיה של הפרחת השממה. העבודה "באר חול" עוסקת בכמיהה של מדינת ישראל להיות חלק מהמערב ובהכחשת המציאות הגאוגרפית-פוליטית-פיזית שלנו. ההתערבויות שלנו כאן- לא תמיד רצויות או מצליחות. מידי פעם אנחנו מקבלים תזכורת שעל אף העובדה שליבנו בסוף מערב, אנחנו במזרח. לפעמים התזכורת רועשת ומאיימת בצורת מטחי יריות מעזה או מלבנון, מחבל מתאבד מהגדה. לפעמים זו שריפה בחורשות האורן המאובקות של קק"ל. לפעמים היא שקטה ואיטית יותר - מחסור במים המאיים תמידית, רוח מדברית שכובשת בחזרה את השממה אותה אנחנו מנסים להפריח. בממד רחב יותר, העבודה עוסקת בדרמה עתיקה יומין של המאבק בין הטבע האנושי לבין איתני הטבע. בעוד אנחנו בונים, שותלים ומתערבים בסביבתנו כדי להתאים אותה לצרכינו, לטבע יש סדר משלו אותו בסופו של דבר כנראה יחיל עלינו.

צילום: יותם פרום

סיגליח לנדאו March 1st

2018, טכניקה מעורבת: נעליים ומי ים המלח, כל נעל 16*31*27 ס"מ

כשהייתי ילדה הייתה המשפחה שלנו הרבתה לנסוע מירושלים שם גרנו, לים המלח. המקום המיוחד הזה היה עבורי מקום מפלט וגן עדן מוזר ושקט. הזיכרונות שלי מהנסיעות המשפחתיות שעשינו בשבתות, הם חלק משמעותי מהחוויה שלי שם כאמנית. הזמן שחלף נטוע בי באופן עמוק.

אירועי מלחמת העולם השנייה, מתקשרים לסיפור סדום ולגורלה של אשת לוט. התמכרתי לתנועתה האחרונה של זו שסבה על עומדה, וכן גם אני מדי שנה כמו טקס, באוגוסט החם ככבשן, קוצרת את ניצבי המלח – פסלים שגבישיהם מסתירים עקבות של "חפצי חיים". זיכרונות של חפצים שפעם פעלו בעולם, כמו זוג הנעליים הללו. התחלתי ליצור בים המלח בשנת 2004, כמה חודשים לאחר מותה של אמי, מאז וכבר שנים רבות מאוד יצרתי בים המלח סרטים קצרים, פסלים ועבודות צילום. למדתי הרבה, תוך כדי עבודה, על התכונות של הים, על המלח, על התנאים של ההתגבשות, והשינויים המהירים שעוברים על הים ועל חופיו.

את הנומך הגיאוגרפי של ים המלח אני מזיזה בעולם, כל פעם בצורה ובאופן אחרים. מפלס הים נופל כל שנה ביותר ממטר והים הזה הוא גם אחת הימות העמוקות בעולם. את עבודות המלח שלי אפשר להגדיר כמסה של משקעים, מסך עבה של זמן, הנבחה של זיכרון שמשתלט על כל מה ומי שמתקרב אליו. לרוב עבודות הפיסול שלי עתירות תנועה, שופעות הבעה, רגשות, מחוות וסמלים אלגוריים מורכבים ומרובדים, מתח, ניגוד וחושניות. לעומתן תופעת ההתגבשות מתרחשת ללא ההתערבות שלי במים אשר נושאים בחובם עצירה, הגלדה, נצח והנצחה.

גלריה עירונית לאמנות, בית גורדון-לונדון, ראשון-לציון
שעות פתיחת הגלריה: שני-חמישי, שבת 10:00-13:00; שני 16:00-18:00 | ראשון - סגור
רחוב אחד העם 8, ראשון-לציון, טלפון 03-7572821, bl-gallery.co.il

